

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Viktora Kučery a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobců: **a) T. B. P.** a **b) D. Q. P.**, oba zast. JUDr. Miroslavem Kučerkou, LL.M., advokátem se sídlem Národní 416/37, Praha, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha, o kasační stížnosti žalobců proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 2. 4. 2026, č. j. 55 Az 3/2026-23,

t a k t o:

- I. Rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 2. 4. 2026, č. j. 55 Az 3/2026-23, **se ruší.**
- II. Rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 2. 2026, č. j. OAM-34/ZA-ZA11-D07-2026, **se ruší** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- III. Rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 2. 2026, č. j. OAM-33/ZA-ZA11-D07-2026, **se ruší** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- IV. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobcům na náhradě nákladů řízení částku 18 432 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jejich zástupce JUDr. Miroslava Kučerky, LL.M., advokáta se sídlem Národní 416/37, Praha.

Odůvodnění:

1. Vymezení věci

[1] Kasační stížností se žalobci a) a b) [dále jen stěžovatel a) a b) nebo „stěžovatelé“] domáhali zrušení v záhlaví označeného rozsudku, kterým Krajský soud v Praze (dále

jen „krajský soud“) spojil řízení o jejich žalobách proti rozhodnutím žalovaného ze dne 10. 2. 2026, č. j. OAM-34/ ZA-ZA11-D07-2026, a ze dne 13. 2. 2026, č. j. OAM-33/ZA-ZA11-D07-2026, a tyto žaloby zamítl. Uvedenými rozhodnutími žalovaný rozhodl, že žádosti stěžovatelů o mezinárodní ochranu jsou podle § 10a odst. 1 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) nepřijatelné, řízení o nich se podle § 25 písm. i) zákona o azylu zastavuje a příslušným státem k posouzení podaných žádostí podle čl. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále jen „nařízení Dublin III“), je Maďarsko.

[2] Stěžovatelé požádali o mezinárodní ochranu dne 8. 1. 2026. Stěžovatel a) uvedl, že do České republiky dorazil v říjnu roku 2025, je svobodný, bezdětný a bez náboženského přesvědčení. Má příležitostné potíže se žaludkem (již od pobytu v zemi původu), na které si v případě potřeby sám kupuje léky. V květnu roku 2022 přiletěl do Maďarska, kde dva roky pracoval, nicméně za něj zaměstnavatel přestal platit povinné odvody a on o své pobytové oprávnění přišel. Do České republiky přicestoval na doporučení přátel, podle kterých je Česká republika státem, kde se dodržují lidská práva a mohl by zde požádat o azyl. V zemi původu žádné problémy neměl.

[3] Stěžovatel b) vypověděl, že má manželku a dceru (obě ve Vietnamu) a je bez náboženského vyznání. Potýká se s problémy se žaludkem a pálením žáhy (v zemi původu užíval léky na žaludek). V Maďarsku byl od května do prosince 2024 (pobytové oprávnění měl do 1. 1. 2025) za účelem práce. Jeho zaměstnavatel ho však podvedl a dostával peníze pouze na jídlo a ubytování. Uvedl, že mu při pobytu v Maďarsku telefonicky vyhrožovali, aby setrval v zaměstnání a splácel dluhy zaměstnavateli. Ochranu u maďarských orgánů nevyhledal.

[4] V obou rozhodnutích žalovaný zkoumal, zda je Česká republika příslušná k posouzení žádostí stěžovatelů o mezinárodní ochranu. Dospěl k závěru, že tomu tak není; podle čl. 12 odst. 4 nařízení Dublin III přitom určil, že k posouzení žádostí je příslušné Maďarsko, jelikož oba stěžovatelé byli držiteli tamního pobytového oprávnění, které skončilo méně než 2 roky před podáním žádosti o mezinárodní ochranu v České republice a stěžovatelé neopustili území Evropské unie. Žalovaný dále zkoumal, zda v případě Maďarska nejsou dány závažné důvody domnívat se, že v Maďarsku dochází k systémovým nedostatkům v azylovém řízení a podmínkách přijetí žadatelů, které by dosahovaly možného rizika nelidského a ponižujícího zacházení. Vycházel z těchto dokumentů: *Informace OAMP ze dne 6. 10. 2025 – Maďarsko: Azylový systém. Řízení o mezinárodní ochraně, azylová legislativa, zranitelné osoby, dublinský systém, azylová střediska, přijímací podmínky, zajišťování a azylové dublinské statistiky* (dále jen „informace OAMP“) a *Informace ohledně procesních prvků a práv žadatelů podléhajících přemístění dle Dublinského nařízení do Maďarska ze dne 3. 5. 2023* poskytnuté Státním generálním ředitelstvím Maďarska pro dohled nad cizinci (NDGAP) Agentuře Evropské unie pro otázky azylu (EUAA) – dále jen „informace EUAA“. Na základě těchto zpráv žalovaný konstatoval, že v Maďarsku k systémovým nedostatkům nedochází. Stejně tak neshledal důvody pro aplikaci čl. 17

pokračování

nařízení Dublin III, tedy diskrečního oprávnění nepřislušného členského státu k posouzení žádosti.

2. Rozhodnutí krajského soudu

[5] Proti rozhodnutí žalovaného podali stěžovatelé žaloby, které krajský soud dle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“), zamítl jako nedůvodné.

[6] Krajský soud nejprve žaloby obou stěžovatelů spojil ke společnému projednání, jelikož skutkové okolnosti obou případů byly prakticky totožné, stěžovatelé byli zastoupeni týmž obecným zmocněncem a bydlí na stejné adrese. Obě rozhodnutí žalovaného pak byla v podstatě identicky odůvodněna.

[7] Z věcného hlediska se krajský soud zabýval primárně posouzením systémových nedostatků azylového systému Maďarska ze strany žalovaného, jejichž existenci (byť velice stručně) namítali oba stěžovatelé ve svých žalobách. Podle krajského soudu rozhodnutí žalovaného obsahují úvahy o existenci systémových nedostatků, když se žalovaný zabýval podobou azylového řízení v Maďarsku. Přestože azylová právní úprava v Maďarsku vykazuje deficit (z Informace OAMP vyplývá, že o mezinárodní ochranu lze požádat pouze tehdy, když potenciální žadatel před vstupem do Maďarska podal prohlášení o úmyslu podání žádosti o azyl na maďarském velvyslanectví v Bělehradě nebo Kyjevě), stěžovatelé neuvedli, na čem zakládají své obavy z přemístění do Maďarska, ani nepředložili žádné důkazy o existenci systémových nedostatků. Podle krajského soudu se tak žalovaný dostatečně zabýval možnými systémovými nedostatky v Maďarsku.

[8] V případě stěžovatele b) poukázal krajský soud na to, že přestože stěžovatel b) vyjádřil hlubokou nedůvěru v maďarské orgány po předchozích negativních zkušenostech, ve správním řízení uvedl, že je nikdy nekontaktoval, protože se bál (aniž by uvedl proč). Své obavy z výhrůžek bývalého zaměstnavatele tak měl podle krajského soudu řešit s maďarskými orgány; krajský soud neviděl důvod, proč by mu maďarská policie měla odepřít pomoc. Telefonické výhrůžky soukromé osoby nepředstavují překážku, pro niž by stěžovatel b) neměl být přemístěn do Maďarska.

[9] Ohledně stěžovatele a) zmíněné aktivace diskrečního oprávnění z důvodu zdravotního stavu krajský soud uzavřel, že dlouhodobé bolesti žaludku [a pálení žáhy stěžovatele b)] nepovažoval za důvody hodné zvláštního zřetele, aby se jimi žalovaný musel podrobně zabývat. V kontextu toho, že se jedná o potíže dlouhodobé a oba stěžovatelé je léčili sami (případně neléčili vůbec), zabýval se žalovaný případnou aplikací diskrečního oprávnění dostatečně.

3. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[10] Stěžovatelé proti rozsudku krajského soudu podali kasační stížnost, v níž navrhli, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

[11] V první řadě stěžovatelé rozporovali dostatečnost posouzení nedostatků azylového systému v Maďarsku. Přestože ve správním řízení své obavy blíže nekonkretizovali, z jejich výpovědí vyplynula nedůvěra v maďarské orgány, s jejichž fungováním se oba seznámili během pobytu v Maďarsku. Rovněž i z judikatury odkazované krajským soudem vyplývá, že jejich obavy byly a jsou odůvodněné.

[12] Krajský soud se podle stěžovatelů rovněž nedostatečně věnoval otázce individuálního posouzení jejich situace a námitce nevyužití diskrečního oprávnění z humanitárních důvodů podle čl. 17 nařízení Dublin III. Stěžovatelé přicestovali do Evropy za účelem zlepšení své životní úrovně, resp. životní úrovně svých příbuzných, a to i přes vlastní zdravotní potíže. Krajský soud však není odborně znalým orgánem k tomu, aby posuzoval závažnost těchto potíží, včetně toho zda, založily důvod pro posouzení žádosti o mezinárodní ochranu ze strany České republiky. Rovněž se krajský soud nedostatečně věnoval výhrůžkám stěžovateli b) ze strany zaměstnavatele a s ním spojených dalších osob v zemi původu. Stěžovateli b) by v případě navrácení do země původu od těchto propojených osob hrozila újma.

[13] Zcela závěrem stěžovatelé uvedli, že postup krajského soudu spočívající v rozhodnutí o spojení řízení o žalobách až v kasační stížnosti napadeném rozsudku byl nesprávný, jelikož krajský soud měl o této skutečnosti rozhodnout samostatným procesním rozhodnutím, o němž by stěžovatele uvědomil.

[14] Žalovaný se ve svém vyjádření pouze ve stručnosti ztotožnil s odůvodněním rozsudku krajského soudu, odkázal na svá správní rozhodnutí a vyjádření k podaným žalobám. Kasační stížnost považoval za nedůvodnou a navrhl její odmítnutí, případně zamítnutí.

4. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[15] Nejvyšší správní soud (NSS) nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je podání kasační stížnosti přípustné, a stěžovatelé jsou řádně zastoupeni advokátem. Poté, vzhledem k tomu, že se v dané věci jedná o kasační stížnost proti rozhodnutí ve věci, ve které rozhodoval specializovaný samosoudce, se Nejvyšší správní soud ve smyslu § 104a odst. 1 s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelů. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle uvedeného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

[16] Pro vlastní vymezení institutu nepřijatelnosti Nejvyšší správní soud odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, v němž vyložil neurčitý právní pojem „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“. Znak tohoto pojmu jsou

pokračování

naplněny v případě „rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu“. Podle citovaného rozhodnutí je tedy kasační stížnost ve věcech, v nichž o žalobě rozhodoval specializovaný samosoudce, přijatelná v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, b) krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva.

[17] V nyní souzené věci Nejvyšší správní soud shledal, že došlo k zásadnímu pochybení krajského soudu při aplikaci ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu. Kasační stížnost proto zdejší soud shledal přijatelnou, přistoupil k jejímu meritornímu posouzení a dospěl k následujícímu závěru.

[18] Kasační stížnost je důvodná.

[19] Podstata věci spočívá v hodnocení, zda se krajský soud (potažmo žalovaný) dostatečně zabýval posouzením systémových nedostatků maďarského azylového systému. Nejvyšší správní soud prvé řadě poznamenává, že správní spis nezavdává pochyb, že je Maďarsko státem příslušným k posouzení žádostí stěžovatelů. Česká republika v souladu s čl. 21 nařízení Dublin III předložila Maďarsku žádost o převzetí s tím, že stěžovatelé měli pobytová oprávnění a Maďarsko svou příslušnost v obou případech uznalo. Tuto příslušnost stěžovatelé ostatně ani nerozporovali.

[20] Podle čl. 3 odst. 2 druhého pododstavce nařízení Dublin III platí, že „[n]ení-li možné přemístit žadatele do členského státu, který byl primárně určen jako příslušný, protože existují závažné důvody se domnívat, že dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů v daném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv Evropské unie, členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, pokračuje v posuzování kritérií stanovených v kapitole III, aby zjistil, jestli nemůže být určen jako příslušný jiný členský stát“.

[21] Systémové nedostatky dle citovaného ustanovení tedy mohou být překážkou přemístění cizince. K povaze těchto nedostatků je však třeba uvést, že musí dosahovat takové intenzity, aby hrozilo riziko porušení čl. 4 Listiny základních práv Evropské unie. Ten stanoví, že „[n]ikdo nesmí být mučen nebo podroben nelidskému či ponižujícímu trestu anebo zacházení“ (viz k tomu *mutatis mutandis* např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 9. 2018, č. j. 1 Azs 96/2017-87, dle něhož deklarace systémových nedostatků u členského státu Evropské unie může připadat v úvahu pouze tam, kde je z okolností nutně známých zjišťujícímu orgánu jednoznačné, že dotyčný cizinec nemůže být v souladu s cíli nařízení Dublin III zajištěn za účelem předání do tohoto členského státu, protože takové předání by bylo v rozporu s lidsko-právními standardy sdílenými všemi členskými státy).

[22] V otázce azylového řízení mezi členskými státy platí vzájemná důvěra, žadatel tak musí uvést hodnověrná tvrzení o systémových nedostatcích v maďarském azylovém řízení, jež musí podepřít relevantními důkazy. K principu vzájemné důvěry se vyslovil Nejvyšší správní soud např. v usnesení ze dne 7. 6. 2016, č. j. 8 Azs 18/2016-52: „*Evropský azylový systém je totiž založen na domněnce vzájemné důvěry a na předpokladu, že zacházení s žadateli o azyl v každém členském státě splňuje požadavky Listiny základních práv EU, Ženevské Úmluvy i Úmluvy o lidských právech a základních svobodách. Tato domněnka je vyvratitelná, to však neznamena, že jakékoli porušení základního práva členským státem automaticky znemožňuje přemístění žadatele o azyl do tohoto členského státu. Je tomu tak pouze tehdy, je-li třeba se vážně obávat, že dochází systematickým nedostatkům azylového řízení a podmínek příjmu žadatelů v příslušném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení.*“ K principu vzájemné důvěry a domněnce dodržování lidských práv srov. též rozsudek Soudního dvora EU ze dne 21. 12. 2011, ve spojených věcech *N. S. proti Secretary of State for the Home Department*, C-411/10, a *M. E. a další proti Refugee Applications Commissioner a Minister for Justice, Equality and Law Reform*, C-493/10.

[23] Uvedený princip vzájemné důvěry tak má povahu vyvratitelné domněnky. V této souvislosti je nutno konstatovat, že maďarský systém azylového práva dlouhodobě vykazuje řadu nedostatků. To vyplývá z řady rozsudků jak mezinárodních, tak vnitrostátních soudů. Evropský soud pro lidská práva v rozsudku ze dne 8. 7. 2021 ve věci *Shahzad proti Maďarsku*, stížnost č. 12625/17, rozhodl, že žadatelé, kteří chtěli požádat o mezinárodní ochranu na území Maďarska, čelili tzv. *push-back* (vytlačení) na srbské území, a to bez možnosti se proti tomuto postupu bránit. Podle rozsudku velkého senátu SDEU ze dne 17. 12. 2020 ve věci C-808/18 *Komise proti Maďarsku* neplnilo Maďarsko povinnosti plynoucí ze směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (procedurální směrnice), a to např. tím, že stanovilo možnost podat žádost o mezinárodní ochranu pouze ve vymezených tranzitních prostorech, s čímž byl spojen systém obecného zajišťování žadatelů o mezinárodní ochranu v tranzitních prostorech a vyhoštění žadatelů bez dodržení stanovených záruk. Na rozsudek C-808/18 částečně navazuje i rozsudek ve věci C-823/21, z něhož vyplývá, že maďarská úprava účinná od května 2020 nemůže být opatřením, které mělo Maďarsko přijmout v souvislosti s rozsudkem C-808/18. Následně vydal SDEU rozsudek ze dne 13. 6. 2024 ve věci C-123/22, v němž konstatoval, že Maďarsko nepřijalo opatření, která mělo přijmout v souvislosti s rozsudkem C-808/18, a uložil mu povinnost zaplatit pokutu.

[24] Stejně tak je možné poukázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 9. 2016, č. j. 5 Azs 195/2016-22, podle něhož v Maďarsku hrozilo žadatelům o mezinárodní ochranu nebezpečí tzv. *chain refoulement*, tedy řetězové navrácení do země původu přes země, které neposkytují dostatečné záruky, že se žadatelé budou schopni dovolat mezinárodní ochrany. Tato praktika představuje závažný systémový nedostatek azylového řízení, který vyvolává potřebu aplikace čl. 3 odst. 2 pododstavce druhého Dublinského nařízení (předchůdce nařízení Dublin III).

[25] Již s ohledem na uvedený judikturní přehled měl žalovaný i krajský soud vycházet z toho, že maďarská právní úprava podávání žádostí o udělení mezinárodní ochrany je v rozporu s evropským právem, takže nelze bez dalšího ujištění vycházet z domněnky,

pokračování

že maďarské azylové řízení nevykazuje žádné významné systémové nedostatky. Žalovaný se touto otázkou ostatně musí zabývat i bez námítky (viz rozsudek NSS ze dne 25. 2. 2015, č. j. 1 Azs 248/2014-27).

[26] Žalovaný v obou případech vyšel z informace OAMP a informace EUAA. Takové posouzení je však podle Nejvyššího správního soudu nedostatečné. V Informaci OAMP je konstatováno, že tzv. dublinští navrátilci nepatří mezi výjimky a podle maďarské legislativy nemohou podat žádost o udělení mezinárodní ochrany na maďarském území. Je jim nicméně umožněno pokračovat, resp. zahájit řízení o mezinárodní ochraně, které započali v navracející zemi. Podle upřesnění a interpretace platné právní úpravy ze strany NGDAP musí dublinští navrátilci po příjezdu do Maďarska prohlásit, zda si přejí pokračovat v řízení o mezinárodní ochraně, které započali v navracející zemi. Pokud souhlasí s pokračováním, umožní maďarské úřady začít/zahájit řízení o mezinárodní ochraně v Maďarsku.

[27] V případě informace EUAA je předně nutno připomenout, že se jedná o odpověď maďarského orgánu odpovědného za rozhodování o mezinárodní ochraně na otázky sestavené EUAA do dotazníkové podoby, které nebylo nijak verifikováno. Nelze ji tedy považovat za objektivní zdroj informací, ale je k ní třeba přistupovat pouze jako k tvrzení maďarských orgánů. NGDAP uvedl, že po přemístění prostřednictvím dublinského řízení do Maďarska musí žadatel prohlásit, že si přeje vést azylové řízení zahájené na základě své žádosti podané v jiném členském státu. Žadatel je po příjezdu vyslechnut úřadem pro dohled nad cizinci. Prohlásí-li, že si přeje, aby byla jeho žádost prošetřena v Maďarsku, azylový orgán jej s okamžitou platností zaregistruje jako žadatele o azyl a pokud to bude nezbytné, vyčlení mu na dobu řízení ubytování. Žadatel je informován o svých právech a povinnostech ve vztahu k danému řízení a bude mu sděleno, že v pozdější fázi jej osobně vyslechne azylový orgán. Registrace probíhá po příjezdu.

[28] Uvedený postup však není legislativně nijak zakotven, jak připouští i informace OAMP. Ze shromážděných zpráv se lze domnívat, že základní zákonem upravené pravidlo vymezující okruh osob oprávněných podat žádost na území Maďarska je u tzv. dublinských navrátilců prolamováno jakousi faktickou praxí maďarských orgánů. Ze zpráv však nevyplývá, na čem je tato praxe založena, tedy do jaké míry je právně závazná a vynutitelná konkrétním dublinským navrátilcem (žadatelem). Ze shromážděných podkladů nelze dovodit pravou povahu této deklarované praxe maďarských orgánů, tedy zda vyplývá z interních pokynů, jejichž aplikace žadatelům zakládá legitimní očekávání, či z judikatury, a zda se může v případě odchýlení se od této praxe žadatel účinně obrátit na nezávislý soud. Ze zpráv nelze ani dovodit, zda jde o praxi potvrzenou průběhem takového počtu řízení o mezinárodní ochraně tzv. dublinských navrátilců, že lze hovořit o ustálené a jednotné praxi, nebo zda jde o praxi nahodilou. Zprávy shromážděné žalovaným se neopírají o poznatky vnějších aktérů (třetích osob) monitorujících průběh řízení o udělení mezinárodní ochrany. Jinými slovy – z informace OAMP a informace EUAA vyplývá, že zákonná úprava žádostí o mezinárodní ochranu je v rámci dublinského řízení faktickým postupem příslušných orgánů obcházena, jedná se ovšem o jejich právně nevynutitelnou libovůli, a žadatelé tak nemají možnost případné odepření přijetí žádosti o mezinárodní ochranu účinně napadnout u nezávislého soudu.

[29] Nejvyšší správní soud uzavírá, že žalovaný neshromáždil dostatek zpráv o průběhu řízení o mezinárodní ochraně v případě tzv. dublinských navrátilců, zejména z hlediska přístupu k podání žádosti a věcnému posouzení jejích důvodů. Žalovaný zjistil skutkový stav ohledně této klíčové otázky nedostatečně, a ten tak vyžaduje doplnění. Za daného stavu totiž nelze spolehlivě posoudit, zda by měli stěžovatelé v případě předání do Maďarska přístup k podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany, přičemž nelze prozatím dospět k závěru, že by žalovaný vyčerpal všechny možnosti směřující ke správnému a úplnému zjištění skutkového stavu. K objasnění skutkového stavu je přitom nejlépe disponovaný žalovaný, jenž může využít širší palety nástrojů než soud, ať již k detailnějšímu objasnění skutkového stavu nebo k sjednání individuálních záruk. K totožnému závěru dospěl Nejvyšší správní soud již v rozsudcích ze dne 28. 8. 2024, č. j. 2 Azs 134/2024-31 a ze dne 17. 4. 2025, č. j. 3 Azs 38/2024-62. V právní větě, kterou je opatřen prvně uvedený rozsudek, Nejvyšší správní soud přímo ve vztahu k Maďarsku shrnul, že „[s]právní orgán musí před vydáním rozhodnutí o zastavení řízení o udělení mezinárodní ochrany pro nepřipustnost dle § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve spojení s § 10a odst. 1 písm. b) téhož zákona z důvodu, že k posouzení žádosti o udělení mezinárodní ochrany je příslušné Maďarsko, shromáždit dostatečně podrobné, objektivní a ověřené informace týkající se přístupu žadatelů o mezinárodní ochranu přemístěných do Maďarska na základě evropského nařízení k podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany v tomto státě.“ V této souvislosti je třeba zdůraznit, že v obou rozsudcích posuzoval NSS dostatečnost informací obsažených v totožné Informaci EUAA, jako je tomu v projednávané věci. V případě informace OAMP šlo o zprávy z jiných let (2023, resp. 2022), z odůvodnění rozsudků je však zřejmé, že se v této části shodovaly s obsahem zprávy z roku 2025, která byla podkladem pro rozhodování v obou nyní posuzovaných správních řízeních. Nejvyšší správní soud proto nevidí důvod se od uvedených závěrů jakkoliv odchýlovat.

[30] Krajský soud tedy měl rozhodnutí žalovaného zrušit pro nedostatečné zjištění skutkového stavu ve vztahu k možným systémovým nedostatkům v Maďarsku. Míra podrobnosti žalobních námitek v tomto případě nehraje nijak zásadní roli; krajský soud mohl a měl mít vážné pochybnosti o správnosti závěrů žalovaného – viz již zmíněný rozsudek NSS č. j. 5 Azs 195/2016-22, nebo rozsudek SDEU ze dne 19. 12. 2024 ve věci C-185/24 a C-189/24, *Tudmur*, dle něhož soud „musí rovněž z vlastního podnětu zohlednit relevantní informace, které jsou mu známy, aby mohl rozhodnout o použití čl. 3 odst. 2 druhého pododstavce nařízení Dublin III.“ Krajský soud sám připustil, že mu výše uvedené informace, resp. deficiency maďarské azylové právní úpravy známy byly, měl je proto v rámci svého rozhodování vzít v úvahu a napadená rozhodnutí žalovaného zrušit a věci mu vrátit k dalšímu řízení s tím, aby v souladu s relevantní judikaturou učinil konkrétnější, přesnější a dostatečně objektivní zjištění týkající se uplatnění práva dublinských navrátilců podat na území Maďarska žádost o udělení mezinárodní ochrany.

[31] Nejvyšší správní soud se naopak neztotožnil se stěžovateli namítanou nutností posoudit humanitární důvody pro uplatnění diskrečního oprávnění. Jak správně uvedl krajský soud, na aktivaci diskrečního oprávnění není právní nárok; v případě existence důvodů hodných zvláštního zřetele má žalovaný povinnost odůvodnit, proč k němu nepřikročil (srov. rozsudek NSS ze dne 5. 1. 2017, č. j. 2 Azs 222/2016-24). Stěžovateli tvrzené zdravotní potíže však za důvody hodné zvláštního zřetele považovat nelze. Jimi popsané zdravotní potíže nejsou takového charakteru, aby bránily předání do Maďarska

pokračování

obzvlášť v kontextu toho, že oba uvedli, že jimi trpí již od doby pobytu v zemi původu a do Maďarska i následně České republiky přicestovali po vlastní ose. Nejvyššímu správnímu soudu není znám žádný důvod, proč by jimi tvrzené zdravotní obtíže nebylo možné léčit i v Maďarsku, a proč by tedy mělo dojít k aktivaci diskrečního oprávnění (či jen povinnosti žalovaného podrobně zdůvodnit, proč k němu nepřikročil). Žalovaný se dle NSS touto případnou aplikací čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III v obou rozhodnutích zabýval dostatečně.

[32] Stejně tak nemá Nejvyšší správní soud výhrady k tomu, jak krajský soud vypořádal údajné výhrůžky stěžovateli b) od jeho bývalého zaměstnavatele. Krajský soud správně konstatoval, že se žalovaný touto námitkou zabýval s tím, že po dobu řízení o žádosti o mezinárodní ochranu bude stěžovatel b) ubytován v tomu určeném zařízení a v případě pocitu ohrožení se může obrátit na příslušné maďarské orgány. Stěžovatel b) sice vyjádřil nedůvěru v tyto instituce, žádným způsobem ji však nekonkretizoval ani ničím nepodložil. V pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany naopak připustil, že s nimi nemá zkušenost, když přímo uvedl, že se na ně neobrátil. NSS se ve shodě s krajským soudem nemá důvod domnívat, že policie stěžovateli b) v případě výhrůžek neposkytla ochranu. K obavě z osob v zemi původu propojených se zaměstnavatelem pak NSS pouze poznamenává, že souvisí s návratem do země původu, nikoliv s přemístěním do Maďarska, a v tomto řízení proto nemohou být relevantní.

[33] Nejvyšší správní soud uvádí, že se nezabýval argumentací týkající se toho, že krajský soud měl spojit řízení o žalobách stěžovatelů samostatným usnesením. Jelikož spolu s rozsudkem krajského soudu ruší i obě rozhodnutí žalovaného, tento výrok sám o sobě přestane existovat, jelikož se váže právě k řízení před krajským soudem. O obou věcech však bude nyní rozhodovat žalovaný. Nad rámec odůvodnění pouze dodává, že rozhodnutím o spojení věci se pouze upravuje vedení řízení a kasační stížnost tak proti němu není přípustná (rozsudek NSS ze dne 14. 7. 2004, č. j. 2 Afs 3/2003-46).

5. Závěr a náklady řízení

[34] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud uzavírá, že shledal kasační stížnost důvodnou, a proto v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil rozsudek krajského soudu (výrok I.).

[35] Vzhledem k tomu, že v dané věci by krajský soud v souladu s vysloveným závazným právním názorem neměl jinou možnost než zrušit žalobou napadená rozhodnutí žalovaného, rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 110 odst. 2 ve spojení s § 78 odst. 1 a 4 s. ř. s. tak, že sám obě rozhodnutí žalovaného zrušil a věci mu vrátil k dalšímu řízení (výroky II. a III.).

[36] Podle § 110 odst. 3 věty druhé s. ř. s. rozhodne Nejvyšší správní soud v případě, že zruší podle § 110 odst. 2 s. ř. s. rozhodnutí žalovaného, o nákladech řízení o kasační stížnosti i o nákladech řízení před krajským soudem. Náklady řízení o žalobě a náklady řízení o kasační stížnosti tvoří v tomto případě jeden celek a Nejvyšší správní soud rozhodl o jejich náhradě ve smyslu § 60 ve spojení s § 120 s. ř. s.

[37] Stěžovatelé měli ve věci plný úspěch, proto jim podle § 60 odst. 1 s. ř. s. přísluší vůči neúspěšnému žalovanému náleží právo na náhradu nákladů řízení. Tyto náklady jsou tvořeny částkou připadající na zastoupení stěžovatelů advokátem JUDr. Miroslavem Kučerkou, LL.M.

[38] Pro určení výše nákladů spojených s tímto zastoupením se použije v souladu s § 35 odst. 2 s. ř. s. vyhláška č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů. Náklady stěžovatelů tvoří celkem dva úkony právní služby, kterými jsou (i) převzetí a příprava zastoupení, (ii) kasační stížnost. Za tyto úkony náleží zástupci stěžovatelů mimosmluvní odměna ve výši 16 632 Kč (2× odměna ve výši 4 620 Kč za prvního zastoupeného stěžovatele, snižena o 20 %, tj. 3 696 Kč za druhého zastoupeného stěžovatele podle § 9 odst. 5 ve spojení s § 7 bod 5. advokátního tarifu a § 12 odst. 4 advokátního tarifu). K této částce je potřeba přičíst 450 Kč paušální náhrady hotových výdajů za jeden úkon (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Celkem tedy činí náklady na odměnu a náhradu hotových výdajů zástupce navrhovatele částku 18 432 Kč; tuto částku je žalovaný povinen zaplatit stěžovatelům k rukám jejich zástupce JUDr. Miroslava Kučerky, LL.M., advokáta se sídlem Národní 416/37, Praha, do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku (výrok IV.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 29. května 2026

JUDr. Viktor Kučera
předseda senátu